

WSTĘP

W ręce Czytelnika oddajemy dziewiąty już – a zarazem pierwszy w tym roku – numer *Periodyku Młodych Religioznawców „Ex Nihilo”*. Na niniejszy tomik składają się teksty siedmiu autorów, w tym psychologa, filologa, filozofa i historyka sztuki, którzy religioznawczą wiedzę i pasję łączą z wykształceniem także w innych dziedzinach nauk humanistycznych. Numer zawiera cztery artykuły w języku polskim, stanowiące samodzielne i często zupełnie nowatorskie studium przedmiotu, a także trzy recenzje, w tym jedną w języku angielskim, które przybliżą Czytelnikowi wydane w ostatnich latach teksty z pogranicza religioznawstwa, socjologii oraz kognitywistyki.

Pierwszy z prezentowanych artykułów zatytułowany został *Pomiędzy psycho(pat)ologią i duchowością. Pojęcia spiritual emergence i spiritual emergency oraz problem z diagnostyką*, a jego autorem jest Krzysztof Dyga. Artykuł opisuje różne rodzaje doświadczeń duchowych, określonych przez Stanisława i Christinę Grof mianem *spiritual emergence* oraz *spiritual emergency*. Tekst przedstawia trudności związane z diagnozą, wynikające z problemów w odróżnieniu wymienionych wyżej doświadczeń duchowych od epizodów psychotycznych. Kolejnym z proponowanych Czytelnikowi artykułów jest tekst Marceliny Jakimowicz *„Sen nasz powszedni...”*. *Mediacyjna rola snu i jej znaczenie dla ludności lokalnej Wileńszczyzny*. Autorka przedstawia w nim wyniki etnograficznych badań terenowych na terenie Trok i okolicznych wsi, które dotyczą wiary w mediacyjną rolę snu oraz jego związków ze śmiercią i siłami nadprzyrodzonymi. W następnym tekście, *Religia jako drogowskaz moralny. Interpretując postrzeganie religii przez Williama Jamesa*, którego autorem jest Julian Jeliński, przyjrzy-

my się bliżej rozumieniu religii przez amerykańskiego filozofa, zwłaszcza jako formie osobistej relacji z transcendencją. W tekście zatytułowanym *Źródła symboli religijnych ukazanych w Alegorii zwycięstwa pod Lepanto Tycjana* Monika Kowalska przedstawia natomiast analizę dzieła sławnego włoskiego malarza pod kątem zawartej w niej symboliki religijnej.

Dział recenzji otwiera tekst anglojęzyczny Anny Kowalcze-Pawlik. Autorka przygląda się wydanej w 2011 roku książce *Religion and Drama in Early Modern England: The Performance of Religion on the Renaissance Stage*, która dzięki dogłębnej analizie motywów religijnych w teatrze epoki Tudorów i Stuartów pozwala lepiej zrozumieć znaczenie religii w społeczeństwie tamtego okresu. Pierwszą z recenzji w języku polskim jest tekst Moniki Tuszewickiej *O odchodzeniu w ponowoczesności. Socjologiczna opowieść*, oparty na książce *Pomiędzy życiem a śmiercią. Opowieść o tożsamości i umieraniu* Anny Wiatr. Książka powstała na podstawie wywiadów autorki ze znajdującymi się na granicy życia i śmierci pacjentami polskich szpitali oraz hospicjów. Tekst Tuszewickiej poddaje tę książkę nie tylko gruntownej ocenie, ale i włącza ją w szerszy kontekst umierania i sytuacji osób starszych w ponowoczesnym świecie. Autorem drugiej z prezentowanych recenzji polskich (będącej zarazem ostatnim tekstem niniejszego numeru) jest Maksymilian Woch, a jej tytuł brzmi: *W poszukiwaniu nieskończoności, czyli medytacja jako powrót do kotycki. O koncepcji „pozycji kontemplacyjnej” Dawida M. Blacka*. Tekst stanowi omówienie tez Dawida M. Blacka zawartych w rozdziale *Argument za pozycją kontemplacyjną* wydanego cztery lata temu tomu *Psychoanaliza i religia w XXI wieku. Współzawodnictwo czy współpraca?*.

Wszystkich Czytelników zachęcamy do zapoznania się z niniejszym numerem, życząc lektury przyjemnej, a zarazem rozwijającej. Mamy nadzieję, że będzie ona dla Państwa nie tylko intelektualną przygodą, ale także zachęci do dalszych studiów i własnych badań nad zaproponowanymi tematami.

Redakcja